

Memo

Preadvies op voorgenomen amendementen en motie bij de begroting 2026

Aan de leden van de Gemeenteraad

Via de griffie ontvingen wij een viertal voorgenomen amendementen en één voorgenomen motie met betrekking tot de programmabegroting 2026 en de 1e begrotingswijziging 2026.

De voorstellen betreffen:

- voorgenomen amendement 1: HUB Julianadorp
- voorgenomen amendement 2: Het Nieuwe Diep-Nieuwe Werk
- voorgenomen amendement 3: ONS Julianadorp
- voorgenomen amendement 4: Jongeren Ontwikkeling
- voorgenomen motie 1: Stadsmariniers

Preadviezen:

1. Voorgenomen amendement HUB Julianadorp

Als het amendement wordt aangenomen is het gevolg dat niet voldaan kan worden aan de wettelijke regels voor het inrichten van een burgerloket. Daardoor gaat de bouw van de HUB niet door.

Het budget dat hiervoor al beschikbaar is gesteld, kan worden gebruikt voor andere vormen van dienstverlening. Zo kunnen inwoners van Julianadorp toch dichterbij huis gebruikmaken van gemeentelijke diensten en producten. De raad kan bijvoorbeeld denken aan een bezorgservice voor reisdocumenten zoals paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen voor alle inwoners van de gemeente Den Helder. De gevraagde middelen voor de HUB kunnen beoordeeld worden los van de exacte locatie waar de HUB wordt gerealiseerd.

Preadvies: het college ontraadt het amendement. Het college voert hier het coalitieakkoord uit en vraagt het benodigde budget aan voor deze voorziening.

2. Voorgenomen amendement Het Nieuwe Diep-Nieuwe Werk

Het niet beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet heeft directe gevolgen voor de uitvoering van het bestuurlijk akkoord dat op 29 juni 2023 is ondertekend door Defensie, Provincie en de gemeente Den Helder. In dit akkoord en de aanvullende afspraken is afgesproken om gezamenlijk en gelijktijdig de planuitwerking te starten, waarbij Den Helder de regierol vervult om de ruimtelijke integratie tussen projecten te bewaken. Ook zijn er (principe)afspraken gemaakt over bijdragen door alle partijen. De provincie neemt haar bijdrage op in het Integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPi), Defensie in het Defensie Lifecycle Plan (DLP) en de gemeente middels de ruimtevrager in de begroting 2026.

Daarmee is de bijdrage van de gemeente één onderdeel binnen een breed, gedeeld investeringspakket.

Ten aanzien van de financiën geldt verder dat de kosten, waaronder het voorbereidingskrediet, niet alleen door Den Helder moeten worden gedragen. Een deel kan worden terugverdiend via gronduitgifte en er wordt gesproken met Texel over een bijdrage aan dit ook voor hen belangrijke project.

Als het amendement wordt aangenomen is de consequentie dat daarmee de werkzaamheden van de gemeente voor de voorbereiding niet meer zijn gedekt. De werkzaamheden zijn noodzakelijk om invulling te geven aan de gemaakte afspraken binnen het Maritiem Cluster. In het Maritiem Cluster bereiden het ministerie van Defensie, provincie Noord-Holland en gemeente Den Helder elk een specifiek project voor. Naast de samenwerking op elkaars projecten, betekent dit ook dat elke partij de voorbereidingskosten van het eigen project zelf betaalt.

Voor het project 'herinrichting tracé Nieuwe Diep-Nieuwe Werk' is een projectteam aan de slag van ruim 10 personen. Deze bereiden zowel stedenbouwkundig als technisch het plan voor om het Nieuwe Diep geschikt te maken als de nieuwe verbinding naar de TESO veerboot en tegelijkertijd als versterking van de economische structuur.

Het krediet is bedoeld om:

- noodzakelijke verkeerskundige, nautische en ruimtelijke onderzoeken te starten;
- de integrale planvorming tussen bruggen, Buitenveld en veerhaven te coördineren;
- de opstart van de benodigde plan-MER (milieueffectrapportage) voor te bereiden.

De raad wordt nadrukkelijk en op meerdere momenten betrokken:

- 27 oktober: beeldvormende avond over het Maritiem Cluster en het tracé Nieuwe Diep-Nieuwe Werk;
- 10 november: bespreknotitie in de commissie waarin alle projecten integraal worden behandeld;
- 2026: terugkoppeling van onderzoeksresultaten en besluitvorming over vervolgstappen en uitwerking tracé.

Het college ontraadt het amendement, omdat het de regierol van de gemeente ondermijnt, de samenhang tussen projecten doorbreekt en daarmee de financiële afspraken en het unieke momentum in de samenwerking ernstig kan schaden.

3. Voorgenomen amendement ONS Julianadorp

Het college is blij met het breed gedragen commitment vanuit de raad rond deze ontwikkeling. De voorbereiding van het plan in samenwerking met ONS en de Woningstichting Den Helder is inmiddels in een vergevorderd stadium.

Het streven is om in het eerste kwartaal 2026 besluitvorming aan uw raad voor te leggen over het programma, het stedenbouwkundig masterplan en de grondexploitatie.

Het college laat dit voorgenomen amendement aan het oordeel van uw raad.

4. Voorgenomen Amendement Jongeren ontwikkeling

Het college erkent het belang van aandacht voor jongeren, jongerenhuisvesting en perspectief voor jongeren. Het college herkent ook dat het jongerenbeleid over meer moet gaan dan de "zorg-focus", al is het onvermijdelijk dat de zorgkant nadrukkelijk aandacht krijgt voor dat deel van de jongeren dat daar mee ondersteunt moet worden. Het onderdeel perspectief, participatie, betaalbaar wonen en de aantrekkelijke leefomgeving krijgt ook

aandacht al staat dit soms wat minder in de schijnwerpers. Vanuit een aantal invalshoeken wordt reeds aandacht aan het perspectief voor jongeren besteed. Onder andere:

- de Jongeren Adviesraad, als een instrument om jongeren aan de voorkant te betrekken bij het beleid
- Gemeentelijke inzet op de leefbaarheid van Den Helder (o.a. inzet op een goede bereikbaarheid van de regio en Den Helder)
- Helders Perspectief (inzet op de thema's wonen, werken, leren en recreëren)
- Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt
- Wonen/volkshuisvesting, waarin de woonkansen van jongeren moeten worden verbeterd.

De doelgroep jongeren is overigens wel degelijk een aandacht groep in het volkshuisvestingsprogramma. Dit hoeft dan ook niet aanvullend te worden opgenomen. Het college ziet op dit moment geen directe bestedingen die moeten gaan plaatsvinden bovenop de reguliere budgetten. Het voorstel om hiervoor wel een budget vrij te maken is op zich sympathiek, maar er wordt geen dekking aangewezen. Voor 2026 zou dit betekenen dat er een onttrekking uit de algemene reserve moet plaatsvinden.

Preadvies: het college ontraadt aanneming van de motie omdat jongeren naar de mening van het college wel degelijk aandacht krijgen in het beleid en er bovendien geen concreet dekkingsvoorstel is aangegeven.

5. Voorgenomen motie Stadsmariniers

Op 13 februari 2023 heeft de raad de motie aangenomen waarin het college is verzocht om onderzoek te doen naar de haalbaarheid van een pilotproject, dat als doel heeft Helderse stadsmariniers te realiseren en in te zetten. Het onderzoek is uitgevoerd door Arena Consulting. Het eindrapport 'Veilig en leefbaar op een eigen manier' is tijdens de raadsavond over veiligheid op 6 september 2023 gepresenteerd.

Op basis van de rapportage en de raadsavond heeft het college geconstateerd dat het organiseren van mandaat en budget noodzakelijk is om afgebakende leefbaarheidsproblemen beter en sneller op te lossen en dat degene(n) die doorzettingsmacht krijg(t)en toegewezen aan bepaalde competenties moeten voldoen. Het is dan ook van groot belang om oog te blijven houden voor de meest zichtbare en urgente vormen van overlast. Onze overtuiging is dat Den Helder de basis op orde heeft en alles in huis is om een daadkrachtige doorzettingsmacht (anders) te organiseren en daarop te sturen. Ook het organisatieonderzoek van Rijnconsult onderschrijft dat er voldoende ruimte is om ervoor te zorgen dat Den Helder een leefbare en veilige gemeente is voor onze inwoners en ondernemers. Het college acht de pilot stadsmariniers minder effectief dan verbetering van de inrichting van werkprocessen en de doorontwikkeling van de organisatie, waarin we de maatschappelijke opgaven meer centraal zetten.

Het college van B&W verkiest dan ook nog steeds de route van organisatieontwikkeling boven de door Arena geadviseerde route van een pilot. De uitdagingen waar we samen voor staan in het veiligheidsdomein zijn soms weerbarstig en bevinden zich vaak op het snijvlak van zorg en veiligheid. Het is niet alleen zaak om een doorzettingsmacht te organiseren, maar het is minstens zo belangrijk om de onderliggende oorzaken aan te pakken. Daarom zijn we vanuit de opgave organisatie gestart met het programma 'Kansrijke buurten' en de alliantie "Kansrijke Buurten Den Helder".

In de aanpak 'Kansrijke buurten' zijn we bezig met een breed scala aan alliantiepartners (waaronder de GGD Hollands Noorden, scholen, Woningstichting, welzijns- en zorgorganisaties) om over een lange periode gezamenlijk in de wijken op alle thema's de problematiek aan te pakken met als doel de leefbaarheid te verbeteren. De uitdagingen die we in de buurten zien, gaan verder en dieper dan alleen de effecten die in het veiligheidsdomein zichtbaar worden. Dat wil niet zeggen dat er vanuit veiligheid,

handhaving en toezicht geen stappen gezet worden. De politie is een belangrijke alliantiepartner en ook het team OOV verschuift zijn inzet naar deze buurten. Afgelopen periode hebben we de prioriteiten verschoven en is het toezicht, mede na de overlastmeldingen, in de kansrijke buurten verhoogd.

Vanuit de Tweede Kamer en de VNG komt de wens om het Boa-stelsel landelijk door te ontwikkelen en meer uniform te maken. Op dit moment wordt binnen team OOV bekeken op welke manier we deze doorontwikkeling kunnen vormgeven en wat dat betekent voor onze buitengewoon opsporingsambtenaren. U ontvangt daar in het eerste kwartaal van 2026 een advies over.

Preadvies: Het college ontraadt de eerste twee punten omdat deze reeds via het programma 'Kansrijke buurten' is opgepakt. Ook het derde punt wordt door het college ontraden omdat de prioritering al is aangepast op de genoemde veiligheidsincidenten en de kansrijke buurten in het bijzonder.

VOORGENOMEN amendement

Dienstverlening HUB begroting 2026

Dit amendement hoort bij het voorstel tot het vaststellen eerste wijziging begroting 2026 – beleidsintensivering

Datum raadsvergadering:

28 oktober 2025

Nummer amendement:

.....

De volgende fracties dienen een aanpassing op dit voorstel:

We stellen de raad voor het ontwerpbesluit als volgt aan te passen:

Aan beslispunt 1 het volgende toe te voegen:

, met dien verstande dat de structurele ruimtevrager van € 70.000,- voor de HUB in Julianadorp vanaf 2026 wordt geschrapt.

Namens de fracties van

Behoorlijk Bestuur v D-H & J, Beter voor Den Helder, de PVV,

R.M.L. van Wamel
Samen Actief,

G. Assorgia
Fractie Pastoor,

V.H. van den Born

C.M. Bazen

M. Pastoor

Toelichting:

Het college van burgemeester en wethouders stelt voor extra budget te stellen voor de personele bezetting, de beveiligingskosten en overige materiële zaken voor de HUB in Julianadorp. Dit aanvullende budget zou dan bovenop het al eerder beschikbare structurele budget van € 80.000,- komen. Er is echter nog geen duidelijkheid over de locatie van de HUB en er is geen onderbouwing gegeven van de benodigde middelen. We willen geen verdere vertraging in de realisatie van de HUB, maar zonder goede onderbouwing van de kosten en de locatie kunnen wij geen goede afwegingen maken.

VOORGENOMEN amendement

Vorbereiding Nieuwe Diep/Nieuwe werk

Dit amendement hoort bij het voorstel tot het vaststellen eerste wijziging begroting 2026 – beleidsintensiveringen

Datum raadsvergadering:

28 oktober 2025

Nummer amendement:

.....

De volgende fracties dienen een aanpassing op dit voorstel:

We stellen de raad voor het ontwerpbesluit als volgt aan te passen:

- I beslispunt 1 aan te vullen met de volgende passage:
 , met dien verstande dat de kapitaallasten die samenhangen met het voorbereidingskrediet voor het Nieuwe Diep/Nieuwe Werk worden geschrapt;
- II beslispunt 2a: Nieuwe Diep/Nieuwe Werk, een krediet van € 6.000.000 voor de voorbereidende werkzaamheden in de periode 2026-2029 te schrappen;
- III de beslispunten 2b tot en met 2e te hernoemen.

Namens de fracties van

Behoorlijk Bestuur v D-H & J, Beter voor Den Helder, de PVV,

R.M.L. van Wamel
Samen Actief,

G. Assorgia
Fractie Pastoor,

V.H. van den Born

C.M. Bazen

M. Pastoor

Toelichting:

Het project Nieuwe Diep/Nieuwe Werk is een omvangrijk en complex project met een proces dat zich uitstrekt over meerdere jaren. Voor de voorbereiding, dat een tijdsbestek van 4 jaar in beslag neemt, is klaarblijkelijk een voorbereidingskrediet van € 6 mln. benodigd. Een onderbouwing van dit bedrag ontbreekt.

Daarnaast vinden wij de afspraken die gemaakt zijn binnen het maritiem cluster over de verdeling van de financiële bijdragen van de betrokken partijen ondoorzichtig. Het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet rechtvaardigt een separaat voorstel aan de raad waarin het een en ander nader is uitgewerkt zodat de raad in de gelegenheid wordt gesteld hierin een goede afweging te maken.

VOORGENOMEN AMENDEMENT

ONS Julianadorp

Dit amendement hoort bij het voorstel tot vaststellen eerste wijziging begroting 2026 - beleidsintensivering

De volgende fracties dienen een aanpassing in op dit voorstel:

We stellen de raad voor het ontwerpbesluit als volgt aan te passen:

- I aan beslispunt 1 het volgende toe te voegen:
 , met dien verstande dat
 - er structureel € 200.000 wordt opgenomen voor investeringen in de openbare ruimte, openbaar groen, natuurontwikkeling, sportaccommodaties én een evenemententerrein (ONS Julianadorp);
 - er in 2026 € 2.000.000 wordt opgenomen voor de voorbereiding en start uitvoering van ONS Julianadorp en voor een gelijk bedrag wordt beschikt over de Algemene Reserve.

- II een nieuw beslispunt 3 wordt toegevoegd:
 het stedenbouwkundig ontwerp en de grondexploitatie ONS zo spoedig mogelijk doch uiterlijk voor 1 februari 2026 aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd.

Namens de fracties van

de VVD,

Beter voor Den Helder,

de PvdA,

K. Visser

G. Assorgia

J.P. de Leeuw

Toelichting

De gemeenteraad van Den Helder heeft in november 2019 het college van burgemeester en wethouders door middel van de motie Julianadorp de opdracht gegeven een brede visie neer te leggen over de ontwikkeling voor de toekomst van Julianadorp. Het college gaf destijds aan een projectorganisatie op te zetten. "Hiermee kan snelheid in de voorbereiding en uiteindelijke uitvoering worden gebracht".

In 2021 is middels een woondeal overeenstemming bereikt met de provincie Noord-Holland over de ontwikkeling van woningen op de beoogde locatie.

De woningbouwopgave binnen de gemeente Den Helder dreigt te stagneren. Er is breed draagvlak voor de totstandkoming van ONS Julianadorp. Het project ONS Julianadorp loopt door meerdere factoren vertraging op. De vaststelling van het stedenbouwkundig ontwerp en de grondexploitatie blijft vooralsnog uit. Het is wenselijk de werkzaamheden in 2026 te starten.

In de begroting 2026 zijn onvoldoende middelen opgenomen voor de realisatie van ONS Julianadorp.

Initiatieven vanuit de samenleving verdienen onze steun. Verdere versoering van het ambitie niveau van ONS Julianadorp in de breedste zin is niet wenselijk. ONS Julianadorp betreft de ontwikkeling van een multifunctioneel terrein met onder meer sportvelden, natuur en een evenemententerrein in Julianadorp Oost waarmee een brede maatschappelijke doelen worden gediend. Om die reden is het gerechtvaardigd gemeenschapsgeld in te zetten wat ten goede komt aan alle inwoners van Julianadorp en daarbuiten. Ontwikkeling van natuur, sportaccommodaties een evenementen terrein én de inrichting van de openbare ruimte zijn niet volledig te dekken uit de grondopbrengst behorende bij de te bouwen woningen. Er moet een goede balans blijven tussen het totaal aantal te bouwen woningen en andere voorzieningen binnen het project ONS Julianadorp. Verder uitstel is onwenselijk en door kostenstijgingen in de toekomst komt de financiële haalbaarheid alleen maar verder onder druk te staan.

De algemene reserve van de gemeente biedt voldoende ruimte om de voorbereidingskosten en start van de uitvoering in één keer te dekken. De weerstandsratio blijft boven de norm.

VOORGENOMEN A M E N D E M E N T

Jongeren ontwikkelingen

Dit amendement hoort bij het voorstel tot vaststellen eerste wijziging begroting 2026 – beleidsintensiveringen.

De volgende fractie dient een aanpassing op dit voorstel in:

Datum
raadsvergadering:
28 oktober 2025

Nummer amendement:
.....

We stellen de raad voor beslispunt 1 van het ontwerpbesluit als volgt aan te vullen:
,met dien verstande dat:

1. er een budget van € 480.000 beschikbaar gesteld wordt over de periode 2026-2029 voor een gericht jongerenprogramma, waarmee de gemeente kan investeren in de urgente uitdagingen van jongeren;
2. het college van burgemeester en wethouders wordt opgedragen binnen de bestaande begroting de benodigde middelen te vinden, vrij te maken en in te zetten om het jongerenprogramma daadwerkelijk te realiseren;
3. de doelgroep "jongeren" wordt toegevoegd aan de aandachtsgroepen van het volkshuisvestings-programma, welke momenteel ontbreekt;
4. het volgende college van burgemeester en wethouders wordt opgedragen een concreet voorstel te presenteren voor de besteding van deze middelen, in samenspraak met jongeren en organisaties.

Beter voor Den Helder

G. Assorgia

Toelichting

Jongeren en jongvolwassenen (t/m 27 jaar) zijn van groot belang voor de toekomst van Den Helder, vanwege hun rol in het in stand houden van de arbeidsmarkt, het ondernemersklimaat en maatschappelijke vitaliteit.

Zo worden doelgroepen in het volkshuisvestingsprogramma zoals ouderen, daklozen en statushouders wél expliciet benoemd, echter ontbreekt jongeren als doelgroep ondanks dat de raad op 14 februari 2022 én op 25 november 2024 unaniem moties heeft aangenomen om jongerenhuisvesting te realiseren en prioriteit te geven. Het toevoegen van de doelgroep "jongeren" onder dit kopje in de begroting toon je schriftelijk als college aan dat je daden bij woorden voegt, anders blijft het bij loffe en loze woorden.

De begroting 2026-2029 erkent weliswaar dat jongeren wegtrekken, maar richt zich voornamelijk op jeugd tot 18 jaar, met name via jeugdzorg, schooluitval en onderwijshuisvesting in het primair en voortgezet onderwijs. In deze begroting wordt de aanpak voor jongeren te veel geframed als zorgprobleem. Er ontbreekt aandacht voor de bredere vraag hoe we jongeren in Den Helder kunnen binden en behouden: kansen bieden op onderwijs, werk en wonen, ruimte voor cultuur, uitdaging en talentontwikkeling, het versterken van trots en identiteit onder jongeren en nog veel meer. Terwijl juist deze groep cruciale keuzes maakt over vestiging, wonen en werken in de stad. Wij zijn van mening als je deze uitdaging goed en serieus wil aanpakken moet je er ook goed geld voor vrijmaken.

Dit bedrag vormt de basis voor een sterke meerjarenaanpak om jongeren te behouden én te betrekken bij onze gemeente.

Gezien de huidige raadsperiode bijna ten einde loopt, willen wij de resterende tijd benutten om binnen de commissie de bevindingen en ideeën grondig te bespreken en verder uit te werken. Daarmee leggen we een duidelijke inhoudelijke basis voor het vervolg. Wij vinden het belangrijk dat het volgende college deze inzichten meeneemt en voortzet door samen met betrokken partijen en ketenpartners concrete projecten op te zetten.

Deze opgave vraagt om meer dan mooie woorden. Het voorgestelde bedrag onderstreept dat we de uitdaging om jongeren in Den Helder te behouden en te binden niet alleen serieus nemen, maar dat we er ook echt werk van willen maken – zodat we als gemeente toekomstgericht en weerbaar blijven.

VOORGENOMEN MOTIE

Invoering stadsmariniers ter bestrijding van criminaliteit en onveiligheid in Den Helder

Deze motie hoort bij het voorstel tot het vaststellen van de Programmabegroting 2026.

De volgende fractie dient deze motie in:

Datum raadsvergadering:

28 oktober 2025

Nummer motie:

We constateren dat:

- De criminaliteit, autobranden, inbraken, straatgeweld en drugsgerelateerde overlast in Den Helder aanhouden;
- Ondanks herhaald aandringen van de PVV-fractie nog altijd geen structurele maatregelen zijn getroffen die daadwerkelijk leiden tot een veiliger stad;
- In andere gemeenten (zoals Rotterdam en Arnhem) de inzet van **stadsmariniers** aantoonbaar heeft bijgedragen aan het herstel van gezag, het terugdringen van criminaliteit en overlast en het verbeteren van veiligheidsgevoel en leefbaarheid;
- Inwoners van Den Helder zich in toenemende mate onveilig voelen en het vertrouwen in de overheid sterk zien afnemen.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:

- De **eerder door de PVV ingediende motie over de invoering van stadsmariniers door de raad is aangenomen**;
- Het door de gemeente ingehuurd adviesbureau **Arena Consulting** in haar rapport **positief heeft geadviseerd over het uitvoeren van een pilot met stadsmariniers in Den Helder**;
- **Burgemeester en college** dit raadsbesluit én het advies van Arena Consulting **niet hebben opgevolgd**, waardoor geen enkele uitvoering of proef van de grond is gekomen;
- Het huidige beleid voortdurend onvoldoende effect sorteert en een nieuwe, daadkrachtige aanpak dringend noodzakelijk is;
- Een stadsmarinier kan fungeren als schakel tussen gemeente, politie, Openbaar Ministerie en hulpdiensten, met directe verantwoordelijkheid voor concrete resultaten op het straatniveau;

We stellen de raad voor het college te verzoeken:

1. **Per direct uitvoering te geven aan het eerder aangenomen raadsbesluit** tot invoering van stadsmariniers in Den Helder;
2. **Uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026** een concreet plan van aanpak aan de raad voor te leggen, inclusief dekking, samenwerkingsafspraken en bevoegdheden;
3. Tot die tijd tijdelijke versterking van toezicht en handhaving te realiseren door extra inzet van BOA's en particuliere beveiliging.

Namens de fractie van de PVV,

Vincent van den Born